2025ལོའི་ཟླ་12ཚེས་7 རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགྱུར། པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།བུ་ཆུང་། རེས་གཟའ་ཉི་མ། 3

ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་གྲོང་ཁྱེར་ཝན་
ཐེན་ནས་ཟླ་12ཚེས་2ཉིན་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་
གསལ། ཚེས་2ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ། ལོ་སིས་རྒྱལ་ས་ཝན་
ཐེན་ཐ་དབྱི་ཐང་ཆེན་དུ་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་
ངོ་50འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་སྒོ་གཟབ་རྒྱས་སྤེལ་
ཞིང་། རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་སྒོའི་ནང་། རིག་རྩལ་
འཁྲབ་སྟོན་དང་། དམག་གཟིགས་མཛད་སྒོ།
མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོམ་སྐོར་བཅས་ཚུད་ཡོད་ཅིང་།
དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ལོ་སིའི་ལོ་ངོ་50རིང་གི་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་འཛུགས་སྐྲུན་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་
འགྲེམས་སྟོན་བྱས་ནས། མི་རིགས་ཁག་གི་མཐུན་
སྒྲིལ་ཟབ་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་རེད། ལོ་སིའི་ཏང་དང་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་པ་དང་། གསར་བརྗེའི་རྒན་
རབས་པ། སྤྱི་ཚོགས་ལས་རིགས་ཁག་གི་མང་
ཚོགས། ལོ་སིར་བཅའ་སྡོད་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་ཚབ་
པ། དེ་བཞིན་མཛའ་གྲོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཐུས་མི་
ཚོགས་པ་སོགས་ཕེབས་ཡོད།
ལོ་སི་མི་དམངས་གསར་བརྗེ་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་
གི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་ཐུང་ལུན་
གྱིས་ཤིས་ཚིག་གསུངས་སྐབས། ལོ་ངོ་50ཡི་གོང་
ལོ་སིའི་གསར་བརྗེ་བ་དང་རྒྱལ་གཅེས་མང་ཚོགས་
ཀྱིས་ཝན་ཐེན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྲིད་དབང་འཕྲོག་པ་
དང་འབྲེལ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་
ཆེན་འཚོགས་ནས། བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་
ལམ་ལུགས་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་བཟོས་པ་ཁྱབ་
བསྒྲགས་བྱས་ཤིང་། ལོ་སི་མི་དམངས་དམངས་
གཙོའི་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས་པ་དང་རྒྱལ་ཁབ་
འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་དུས་རབས་གསར་པ་བཏོད་
ནས། རྒྱལ་ཁབ་འདི་ཉིད་རང་བཙན་དང་།
རང་བདག མཐུན་སྒྲིལ། དར་རྒྱས་བཅས་ཀྱི་

བགྲོད་ལམ་བརྒྱུད་དེ་མགྱོགས་མྱུར་དང་བློ་བརྟན་
འགྱུར་མེད་ངང་མདུན་སྐྱོད་ཐུབ་པར་བྱས་ནས།
ལོ་སིའི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་རྣམས་འབྱོར་
ཕྱུག་དང་། རང་དབང་། བདེ་སྐྱིད་བཅས་ལྡན་
པའི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་ཐུབ་པའི་འགན་ལེན་བྱས་ཡོད་
ཅེས་བཤད།
ཐུང་ལུན་གྱིས། མིག་སྔའི་རྙོག་འཛིང་ཆེ་ལ་
འགྱུར་ལྡོག་མང་བ་དང་འགྲན་སློང་གིས་ཁེངས་པའི་
ས་ཁུལ་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་དུས་བབ་ཀྱི་མདུན་དུ། ལོ་
སིས་ཞི་བདེ་དང་། རང་བཙན། མཛའ་

གྲོགས། མཉམ་ལས་བཅས་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་ལམ་ཕྱོགས་
མུ་མཐུད་དེ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས། མཛའ་
གྲོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་འཕེལ་རྒྱས་རོགས་ཟླའི་
འབྲེལ་བ་དང་མཉམ་ལས་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་རྒྱུ་ཡིན་
ཞེས་གསུངས་པ་རེད།
1975ལོའི་ཟླ་12ཚེས་2ཉིན། ལོ་སིས་རྒྱལ་
པོའི་ལམ་ལུགས་མེད་པར་བཟོས་ནས་ལོ་སིའི་མི་
དམངས་དམངས་གཙོའི་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་འཛུགས་
རྒྱུའི་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པ་རེད།
（བྱམས་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ལོ་སིས་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་50འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ།

ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་གྲོང་ཁྱེར་ནེ་རོ་པི་
ནས་ཟླ་12ཚེས་3ཉིན་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ།
ཁེན་ནི་ཡའི་གཙོ་རྒྱུན་སྨྱན་སྦྱོར《སྐར་མའི་ཚགས་
པར》ཐོག ཉིན་ཤས་གོང་ཁེན་ནི་ཡའི་སློབ་གསོ་པུའི་
ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་ཚན་རིག་དང་ཞིབ་འཇུག་གསར་
གཏོད་པུའི་རྒྱུན་ལས་པུའུ་ཀྲང་གཞོན་པ་ཧྲའོ་ཁ་ཐེ་ཨ་
པུའུ་ཏུའུ་ལེ་ལ་ཀྲ་ཁེས་ཆེད་སྒྲིག་ལེ་ཚན་ནང་། ཨ་ཧྥེ་རི་
ཁ་དང་ཀྲུང་གོའི་རོགས་ཟླའི་འབྲེལ་བ་ནི་འདུན་པ་ཞིག་
ཡིན་པར་མ་ཟད། ལས་དབང་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་
མཉམ་དུ་ཧུར་ཐག་གཏོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཨ་ཧྥེ་རི་ཁ་
དང་ཀྲུང་གོའི་མཉམ་ལས་ལས་ཕན་ཚུན་བརྩི་འཇོག་
དང་། ཐུན་མོང་གསར་གཏོད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཤུགས་
རྐྱེན་ཏན་ཏིག་བཅས་རྨང་གཞིར་བྱས་པའི་དེང་རབས་
ཅན་གྱི་ཕུགས་འདུན་མངོན་ཡོད། རྩོམ་ཡིག་གི་ནང་
དོན་གནད་བསྡུས་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཡིན།
2025ལོར་ཝུའུ་ཧན་དུ་འཚོགས་པའི་ཀྲུང་གོ་དང་
ཨ་ཧྥེ་རི་ཁའི་གསར་གཏོད་མཉམ་ལས་དང་འཕེལ་རྒྱས་
གླེང་སྟེགས་ཐོག་ངས་ལག་གདང་སྦྲེལ་ནས་མཉམ་ལས་
གསར་པ་བཏོད་དེ། དེང་རབས་ཅན་གྱི་འཕེལ་རིམ་ལ་
ཐུན་མོང་ཐོག་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས་ཞེས་པའི་གོ་ཆོད་
རང་བཞིན་དང་རྒྱང་ལྟའི་རང་བཞིན་གྱི་གཙོ་དོན་གཏམ་
བཤད་སྤེལ་བ་དང་འབྲེལ། ཨ་ཧྥེ་རི་ཁ་དང་ཀྲུང་གོའི་
རོགས་ཟླའི་འབྲེལ་བ་ནི་འདུན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་
ཟད། ལས་དབང་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་མཉམ་དུ་
ཧུར་ཐག་གཏོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པའི་དོན་དངོས་གལ་
ཆེན་ཞིག་སླར་ཡང་རྒྱས་བཤད་བྱས་ཡོད།
ཁེན་ནི་ཡ་དང་ཀྲུང་གོ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོས་2024
ལོའི་གླེང་སྟེགས་ཐོག ཞིང་ལས་དང་། འཕྲོད་
བསྟེན། བར་སྣང་ཚན་རིག གྲངས་འཛིན་ཅན་གྱི་
ཕྱོགས་སྒྱུར་སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་ཚན་རྩལ་མཉམ་ལས་
རྣམ་གྲངས་20ལྷག་ཙམ་སྤེལ་འགོ་ཚུགས་ཡོད། མཉམ་
ལས་དེ་དག་ལས་ཕན་ཚུན་བརྩི་འཇོག་དང་། ཐུན་མོང་
ཐོག་གསར་གཏོད། སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཏན་ཏིག་
བཅས་རྨང་གཞིར་བྱས་པའི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཐུན་མོང་
གི་འདུན་པ་མངོན་ཡོད། ང་ཚོའི་མིག་སྔའི་སྤོབས་
སེམས་དང《ཀྲུང་གོ་དང་ཨ་ཧྥེ་རི་ཁའི་མཉམ་ལས་གླེང་
སྟེགས། པེ་ཅིང་གི་བྱ་སྤྱོད་འཆར་གཞིའི（2025-
2027）》འབྲེལ་ཡོད་ཀྲུང་གོ་དང་ཨ་ཧྥེ་རི་ཁའི་གསར་
གཏོད་མཉམ་ལས་ཀྱི་ནང་དོན་ཚད་མཐོའི་གཅིག་མཐུན་
བྱུང་ཡོད།
འཆར་གཞི་དེས་ཀྲུང་གོ་དང་ཨ་ཧྥེ་རི་ཁའི་གསར་
གཏོད་མཉམ་ལས་ལྟེ་གནས་སྔོན་ལ་བཙུགས་པ་དང་
འབྲེལ་མཉམ་འབྲེལ་ཚོད་ལྟ་ཁང་དང་། ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་

གནས། ཚན་རྩལ་གླིང་བཅས་རྒྱ་ཆེར་བཏང་ཡོད།
ཚན་རྩལ་མི་སྣའི་སྤེལ་རེས་དང་ནུས་པ་འཛུགས་སྐྱོང་ཟབ་
ཏུ་གཏོང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དེང་རབས་ཞིང་ལས་
དང་། སྐྱེ་དངོས་སྣ་མང་རང་བཞིན་སྲུང་སྐྱོང་།
གནམ་གཤིས་ཀྱི་མཉེན་ཆ། སྤྱི་པའི་འཕྲོད་བསྟེན།
བར་མཐོངས་ཆ་འཕྲིན་ལག་རྩལ་སོགས་རྒྱུན་མཐུད་དེ་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགག་རྩའི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་ལམ་ལུགས་རང་
བཞིན་གྱི་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་སྔར་བས་ཤུགས་སྣོན་ཐེབས་
ཡོད། དེ་དག་ཚང་མ་ཁེན་ནི་ཡའི་འོག་ནས་གོང་བར་གྱི་
དཔལ་འབྱོར་ཕྱོགས་སྒྱུར་གྲོས་རིམ་དང་2030ལོའི་
འདུན་པ་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད།
ཨ་ཧྥེ་རི་ཁ་དང་ཀྲུང་གོས་ལག་གདང་སྦྲེལ་ནས་
གྲངས་གཞིའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་བསལ་ནས། གྲངས་
གཞི་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སྒྱུར་བྱེད་མགྱོགས་སུ་གཏོང་བཞིན་
ཡོད། ལྗང་མདོག་འཕེལ་རྒྱས་ནི་མཉམ་ལས་ཀྱི་གཙོ་
གནད་ཅིག་དེ་བས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་ནུས་རྒྱུ་གཙང་
མའི་རྣམ་གྲངས་དང་། ནུས་གསོག་ལག་རྩལ་གསར་
གཏོད། དེ་བཞིན་ཨ་ཧྥེ་རི་ཁ་སྐམ་ས་ཆེན་མོ་ཐཱན་ཉུང་
ཐོན་ལས་ཕྱོགས་སུ་ཕྱོགས་སྒྱུར་བྱ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་
བ་བཅས་ཚུད་ཡོད། ཨ་ཧྥེ་རི་ཁ་དང་ཀྲུང་གོའི་མཉམ་
ལས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་པའི་མཉམ་འབྲེལ་ཚོད་ལྟ་ཁང་
དང་། གསོ་སྦྱོང་ལྟེ་གནས། གསར་གཏོད་འཆར་གཞི་
བཅས་བརྒྱུད། ང་ཚོས་ལག་རྩལ་གསར་པ་བཀོལ་སྤྱོད་
དང་གཞན་སྒྱུར་བྱེད་མགྱོགས་སུ་བཏང་ནས་ལས་ཞུགས་
གསར་གཏོད་བྱས་ཏེ། ཞིབ་འཇུག་གྲུབ་འབྲས་ཚོང་
ལས་ཅན་དང་སྡེ་ཁུལ་གྱི་འཚོ་བ་ལེགས་སུ་གཏོང་བཞིན་
ཡོད་པ་རེད།
ཨ་ཧྥེ་རི་ཁའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཚན་རྩལ་དང་
གསར་གཏོད་ཀྱི་འབྱུང་ཁམས་མ་ལག་ལ་གཏོང་ཆ་གཏོང་
ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་
མཉམ་འབྲེལ་ཚོད་ལྟ་ཁང་དང་། ཚན་རྩལ་གླིང་།
ལག་རྩལ་ལྟེ་གནས་བཅས་ཀྱིས་ཐོན་སློབ་ཞིབ་གསུམ་གྱི་
མཉམ་ལས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་སྤེལ་ནས། ཞིབ་འཇུག་
འགག་སྒྲོལ་དེ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཇུས་གཞིར་
བསྒྱུར་དགོས། མི་ཐབས་རིག་ནུས་དང་། སྐྱེ་དངོས་
ལག་རྩལ། ནུས་རྒྱུ་གཙང་མ། གྲངས་གཞིའི་རྨང་
གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་མཉམ་ལས་
རོགས་ཟླའི་འབྲེལ་བ་ནུས་ལྡན་བཙུགས་ནས། ཨ་ཧྥེ་རི་
ཁ་དང་ཀྲུང་གོ་སྲིད་གཞུང་དང་། སྒེར་གཉེར་སྡེ་
ཚན། མ་འཇོག་མཁན་དང་གསར་གཏོད་པ་བཅས་
གཅིག་སྡུད་བྱས་ཏེ། ཐུན་མོང་ཐོག་རྒྱུན་མཐུད་འཕེལ་
རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏོད་དགོས།
（བྱམས་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཁེན་ནི་ཡའི་མཐོ་རིམ་དཔོན་རིགས་ཀྱིས་ཨ་ཧྥེ་རི་ཁ་དང་ཀྲུང་གོས་ལས་དབང་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་མཉམ་དུ་བསྐྲུན་ནས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཕུགས་འདུན་དོན་གཉེར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ།

ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་མཉམ་འབྲེལ་
རྒྱལ་ཚོགས་ནས་ཟླ་12ཚེས་2ཉིན་གློག་འཕྲིན་
འབྱོར་གསལ། ཚེས་2ཉིན། མཉམ་འབྲེལ་
རྒྱལ་ཚོགས་གསར་སྤེལ་འཆར་གཞི་ཧྲུའུ་ཡིས་ཨེ་ཤེ་
ཡ་དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་མོའི་ས་ཁོངས་ཅུས་ཀྱིས་
ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པའི་འབྲེལ་ཡོད་མི་ཐབས་རིག་
ནུས་ཀྱི་སྙན་ཞུ་ཞིག་གི་ནང་། རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྨང་གཞི་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མི་
ཐབས་རིག་ནུས་ལ་དོ་དམ་ནུས་ལྡན་མ་ཐུབ་ཚེ།
རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དབར་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ནས་
རྒྱལ་ཁབ་དབར་གྱི་འདྲ་མཉམ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་
ཚབས་ཆེ་རུ་འགྲོ་སྲིད་ཅེས་བསྟན་ཡོད།
སྙན་ཞུ་དེའི་ནང་། མི་ཐབས་རིག་ནུས་
ཀྱིས་འཕེལ་རྒྱས་ཐད་ཐབས་ལམ་གསར་པ་བཏོད་
ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་། རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་འགོ་
འཛུགས་ཆ་རྐྱེན་ཐད་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས།
ཁོང་ཚོས་གོ་སྐབས་ལ་དམ་འཛིན་དང་ཉེན་ཁར་དོ་
དམ་བྱེད་སྐབས་གནས་བབ་གཏན་ནས་འདྲ་ཡི་
མེད། གལ་ཏེ་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་ཐེ་ཇུས་ནུས་ལྡན་མེད་
ན། ཁྱད་པར་དེ་དག་རྒྱུན་མཐུད་ངང་ཆེ་རུ་འགྲོ་
སྲིད་པ་དང་། དེ་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་འཕེལ་
རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རིམ་བཞིན་ཆུང་དུ་འགྲོ་བའི་
འཕེལ་ཕྱོགས་ལྡོག་སྲིད་ཅེས་བསྟན་ཡོད།
སྙན་ཞུའི་ནང་། འདས་ཟིན་པའི་དུས་
རབས་ཕྱེད་ཀ་ལྷག་ཙམ་ནང་། ཡོང་འབབ་དམའ་
བའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་གི་ལག་རྩལ་དང་།
ཚོང་དོན། འཕེལ་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཡར་རྒྱས་
ཆེན་པོ་བྱུང་བས། ཡོང་འབབ་མཐོ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་

དབར་གྱི་ཁྱད་པར་རིམ་བཞིན་ཆུང་དུ་ཕྱིན་ཡོད།
འོན་ཀྱང་། གཟབ་ནན་དང་ཁོང་ཡངས་ཀྱི་སྲིད་
ཇུས་ཀྱི་གདམ་ག་མེད་ཚེ། མི་ཐབས་རིག་ནུས་
ཀྱིས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་དེ་དག་མེད་པར་
གཏོང་སྲིད་ཅེས་བསྟན་ཡོད།
སྙན་ཞུའི་ནང་། ཨེ་ཤེ་ཡ་དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་མོ་ཁུལ་ལ་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་མི་འབོར་བརྒྱ་ཆ་
55ཡན་ཡོད་པས། མི་ཐབས་རིག་ནུས་ཕྱོགས་
སྒྱུར་གྱི་ལྟེ་བའི་ཁུལ་ཞིག་ཡིན། ས་ཁུལ་དེར་གོ་ལ་
ཧྲིལ་པོའི་མི་ཐབས་རིག་ནུས་སྤྱོད་མཁན་ཕྱེད་ཀ་
ལྷག་ཙམ་གཅིག་སྡུད་བྱས་ཡོད་པས། གསར་
གཏོད་ཀྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་རྒྱུན་མཐུད་ངང་ཆེ་རུ་ཕྱིན་
ཡོད། འོན་ཀྱང་། ཨེ་ཤེ་ཡ་དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་མོ་ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་གྲངས་འཛིན་ཅན་
གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆུ་ཚད་ཐད་ཁྱད་པར་མངོན་
གསལ་དོད་པོ་ཡོད། གྲངས་འཛིན་ཅན་གྱི་ནུས་པ་
འཛུགས་སྐྱོང་ལ་ཤུཊ་སྣོན་རྒྱག་རྒྱུ་དེ་གལ་འགངས་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་
གིས་མི་ཐབས་རིག་ནུས་ལས་བྱུང་བའི་འཕེལ་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་སྐབས་ཁྲོད་ནས་ཡོངས་ཁྱབ་ངང་ཕན་པ་ཐོབ་
མིན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅེས་བསྟན་ཡོད།
སྙན་ཞུའི་ནང་། རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་
ཞན་པ་དང་། ཆེད་ལས་ཤེས་ལྡན་པ་དཀོན་པ།
རྩིས་རྒྱག་ནུས་པ་ཞན་པ་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་
བཅོས་སྐྱོང་ནུས་པ་ཞན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མི་
ཐབས་རིག་ནུས་ཀྱི་མི་མངོན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་
འདོན་སྤེལ་བྱ་རྒྱུར་ཚོད་འཛིན་ཐེབས་པར་མ་
ཟད། ལས་ཞུགས་ལས་གནས་ཤོར་བ་དང་དེ་

བཞིན་ཟད་གྲོན་ཆེ་བའི་མི་ཐབས་རིག་ནུས་མ་ལག་
གིས་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་ནུས་རྒྱུ་དང་ཆུའི་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་
དགོས་མཁོ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་སོགས་གཞན་བརྒྱུད་ཀྱི་
ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་སྲིད་པའི་ངོས་
འཛིན་བྱས་ཡོད།
སྙན་ཞུའི་ནང་། གོ་སྐབས་ཀྱི་ངོས་ནས་
བརྗོད་ན། མི་ཐབས་རིག་ནུས་ཀྱིས་ཨེ་ཤེ་ཡ་དང་
ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་མོ་ཁུལ་གྱི་བཅོས་སྐྱོང་བྱེད་
སྟངས་དང་སྤྱི་པའི་ཞབས་ཞུར་འགྱུར་ལྡོག་གཏིང་
ཟབ་གཏོང་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་། མི་ཐབས་
རིག་ནུས་ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་ཁྲིམས་སྲོལ་ཕྱོགས་
ཡོངས་ནས་བཟོ་མཁན་རྒྱལ་ཁབ་སྔར་བཞིན་ཉུང་
ཉུང་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཐོག་ནས་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་
བའི་བཅོས་སྐྱོང་སྒྲོམ་གཞི་འཛུགས་པའི་ཁ་ཚ་དགོས་
གཏུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མངོན་ཡོད།
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རོགས་
དྲུང་ཆེ་དང་གསར་སྤེལ་འཆར་གཞི་ཧྲུའུ་ཡི་ཨེ་ཤེ་ཡ་
དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་མོའི་ས་ཁོངས་ཅུས་ཀྱི་ཅུས་
ཀྲང་ཁན་ཉི་ཝུའེ་ཀེ་ན་ལ་ཅ་ཡིས། མི་ཐབས་རིག་
ནུས་མགྱོགས་མྱུར་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་
པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་སྔར་བཞིན་རྒྱུག་
ཤར་གློད་མཚམས་སུ་ལུས་ཡོད། ཨེ་ཤེ་ཡ་དང་ཞི་
བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་མོ་ཁུལ་གྱི་ཉམས་མྱོང་ལས་མི་
ཐབས་རིག་ནུས་ཀྱི་སྣེ་ཁྲིད་པ་དང་གཞན་དབང་
འཕྲོད་བསྟུན་པའི་དབར་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཧང་
སངས་དགོས་པའི་མྱུར་ཚད་ཐོག་ནས་ཆེ་རུ་འགྲོ་
སྲིད་པ་མངོན་ཡོད་ཅེས་བཤད།
（བྱམས་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་སྙན་ཞུའི་ནང་།

མི་ཐབས་རིག་ནུས་དོ་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་དབར་གྱི་
འདྲ་མཉམ་མིན་པའི་སྣང་ཚུལ་ཆེ་རུ་འགྲོ་སྲིད་ཅེས་བསྟན་པ།

ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་གྲོང་ཁྱེར་ཨོ་ཐེ་ཝ་
ནས་ཟླ་12ཚེས་2ཉིན་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ། ཁ་
ན་ཏ་དང་ཀྲུང་གོའི་ཚོང་དོན་ལས་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
གདན་ཞུས་ལྟར། ཀྲུང་གོའི་ཚོང་དོན་སྐུལ་སྤེལ་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱིས་ཀྲུང་གོའི་ཁེ་ལས་མཁས་ཅན་གྱི་འཐུས་མིའི་
ཚོགས་པ་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ཏེ། ཟླ་11ཚེས་30ཉིན་
ནས་ཟླ་12ཚེས་2ཉིན་བར། ཁ་ན་ཏའི་ཏུའོ་ལུན་ཏུའོ་
དང་ཨོ་ཐེ་ཝར་འཚམས་འདྲི་བྱས་ནས། རྒྱལ་ཁབ་
གཉིས་པོའི་བཟོ་ཚོང་ལས་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་གཏུགས་དང་
འགྲོ་འོང་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས། ཚོང་དོན་དང་མ་
འཇོག་སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་དངོས་སྒྲུབ་མཉམ་ལས་
གཏིང་ཟབ་ཏུ་བཏང་བ་རེད།
ཀྲུང་གོ་ཚོང་དོན་སྐུལ་སྤེལ་ཨུ་ལྷན་གྱི་ཚོགས་གཙོ་
རེན་ཧུང་པིན་གྱིས་ཚོགས་པའི་སྣེ་ཁྲིད་དེ་ཁ་ན་ཏའི་གོ་ལ་
ཧྲིལ་པོའི་ལས་དོན་པུའི་འགན་འཁུར་བ་དང་མཇལ་
འཛོམས་གནང་ཞིང་། ཁ་ཀྲུང་ཚོང་དོན་ལས་འཛིན་
ལྷན་ཚོགས་དང་ཏུའོ་ལུན་ཏུའོ་ས་ཁུལ་ཚོང་དོན་ཨུ་ལྷན་
སོགས་ཚོང་དོན་མཐུན་ཚོགས་གཙོ་བོ་དང་པོ་ཧྥེང་ཚོགས་
པ་སོགས་ཁ་ན་ཏའི་ཁེ་ལས་ཀྱི་འགན་འཁུར་བ་དང་
བཞུགས་མོལ་སྤེལ་རེས་གནང་བ་རེད། རེན་ཧུང་པིན་
གྱིས། ཀྲུང་གོ་ཚོང་དོན་སྐུལ་སྤེལ་ཨུ་ལྷན་གྱིས་ཁ་ན་ཏ་

ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་རིགས་ཁག་དང་ལག་གདང་སྦྲེལ་ནས།
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་ཁེ་ལས་ཀྱི་ཚོང་དོན་མ་འཇོག་མཉམ་
ལས་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།
ཐོན་ལས་འཁོར་སྦྲེལ་དང་མཁོ་སྤྲོད་འཁོར་སྦྲེལ་མཐུན་
སྦྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཤུཊ་སྣོན་རྒྱག་འདོད་ཡོད། 2026
ལོར་ཁ་ན་ཏའི་བཟོ་ཚོང་ལས་རིགས་ཀྱིས་ཨེ་ཤེ་ཡ་དང་ཞི་
བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་མོའི་དཔལ་འབྱོར་མཉམ་ལས་རྩ་འཛུཊ་
ཀྱི་ཀྲུང་གོའི་ལོའི་བཟོ་ཚོང་ལས་རིགས་ཀྱི་རིམ་སྤེལ་བྱེད་
སྒོ་དང་སྐབས་བཞི་པའི་དངོས་མང་སྟོན་ཚོགས་ནང་ཧུར་
ཐག་ཞུཊ་རྒྱུར་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
འཚམས་འདྲི་གནང་རིང་། ཀྲུང་གོ་ཚོང་དོན་
སྐུལ་སྤེལ་ཨུ་ལྷན་གྱིས་ཁ་ཀྲུང་ཚོང་དོན་ལས་འཛིན་ལྷན་
ཚོཊ་དང་མཉམ་དུ་ཀྲུང་གོ་དང་ཁ་ན་ཏ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་
པོའི་ཚོང་དོན་དང་མ་འཇོག་མཉམ་ལས་གླེང་སྟེཊ་གཉེར་
བ་དང་འབྲེལ་སྐབས་བཞི་པའི་དངོས་མང་སྟོན་ཚོཊ་འོས་
སྦྱོར་ཡང་བྱས་ཡོད། ཀྲུང་ཁ་སྲིད་གཞུང་དང་། སྒྲིག་
གཞི། ཁེ་ལས་བཅས་ཀྱི་འཐུས་མི་150ལྷག་ཙམ་གྱིས་
སྔོན་ཐོན་བཟོ་སྐྲུན་དང་། གྲངས་འཛིན་ཚན་རྩལ།
ནུས་རྒྱུ་གཙང་མ། ལྗང་མདོག་ཞིང་ལས་སོཊ་གཙོ་
གནད་མཉམ་ལས་ལ་དམིཊ་ནས་སྤེལ་རེས་དང་གྲོས་མོལ་
གནང་ཡོད། （བྱམས་ཚེས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཀྲུང་གོ་ཚོང་དོན་སྐུལ་སྤེལ་ཨུ་ལྷན་གྱིས་ཀྲུང་གོའི་ཁེ་ལས་མཁས་ཅན་གྱི་འཐུས་མིའི་ཚོགས་པ་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ནས་ཁ་ན་ཏར་འཚམས་འདྲི་གནང་བ།

ཟླ་12ཚེས་2ཉིན། ལོ་སིའི་ཝན་ཐེན་དུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོམ་སྐོར་དང་དམག་གཟིགས་མཛད་སྒོ་གཟབ་རྒྱས་འཚོགས་ནས། ལོ་སི་མི་དམངས་དམངས་གཙོའི་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་50འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས་ཤིང་། པར་འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་ཡིན།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）སྒྲོག་འགྲེལ་བྱེད་
རིང་། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་གདལ་
སྒྲོག་འགྲེལ་པས་དཔེ་འཇོག་པ་དང་། དོན་དངོས་སྟོན་
པ། གནས་ལུགས་ཤོད་པ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་གོ་
བདེ་ཞིང་ཤེས་སླ་བའི་སྐད་ཆའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ཆེའི་མང་
ཚོགས་ལ་རྒྱུན་གཏན་གྱི་འཚོ་བ་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་
ཡོད་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་སྲོལ་གྱི་ཤེས་བྱ་སྒྲོག་
འགྲེལ་བྱས་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་
གི་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་དང་། ཁྲིམས་སྐྱོང་གི་འདུ་ཤེས། སྤྱི་
དམངས་ཀྱི་བྱང་ཚད་བཅས་ཟབ་ཏུ་བཏང་ཡོད།
དེའི་རྗེས་ཡོན་ཏ་སྒྱུ་རྩལ་ཚོགས་པའི་འཁྲབ་
སྟོན་པ་ཚོས་སྔ་རྗེས་སུ་ཞབས་བྲོ《སླར་ཡང་གླུ་
དབྱངས་ཤིག་བླངས་ནས་ཏང་ལ་འབུལ》ཞེས་པ་
སོགས་ཀྱི་ལེ་ཚན་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་ཏེ། བཅའ་
ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་འཁྲབ་སྟོན་ནང་བཅུག་ནས་
གསོན་ཉམས་ལྡན་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་དེ་གར་སྟེགས་

ཐོག་གི་སྐད་ཆ་གསོན་ཉམས་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་
བར་བྱས་པ་དང་། ལྟད་མོ་ལྟ་བའི་ཁྲོད་ཁྲིམས་
སྐྱོང་གི་འདུ་ཤེས་བརྒྱུད་སྤྲོད་བྱས་ཡོད།
གྲོང་མི་སྐལ་སྐྱིད་ཀྱིས། ད་ཐེངས་ཀྱི་བྱེད་
སྒོར་སྒྲོག་འགྲེལ་པས་གོ་བདེ་བའི་སྐད་ཆའི་ཐོག་
ནས་ཏང་གི་སྲིད་ཇུས་བཟང་པོ་དང་བཅའ་ཁྲིམས་
ཤེས་བྱ་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་
ཏེ། ཏང་གི་ཐུགས་ཁུར་དང་ཁྲིམས་སྐྱོང་གི་འདུ་
ཤེས་ང་ཚོའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་ཁྱབ་པར་བྱས་ཡོད།
སླད་ཕྱིན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྣེ་ཁྲིད་དེ་ཁྲིམས་བསྲུང་རྒྱུ་
མ་ཟད། ད་དུང་སྦྱངས་པའི་ཤེས་བྱ་དག་གཉེན་
ཉེར་མཉམ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། བྱེད་སྒོ་ཡག་པོ་དེ་ལྟ་
བུ་རྒྱུན་དུ་གཉེར་ནས་མི་དེ་བས་མང་བར་ཕན་པ་
ཐོབ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་བཤད།
གྲོང་ཨུད་དྲིལ་བསྒྲགས་པུས་ད་དུང་བྱེད་སྒོ་
སྤེལ་ཡུལ་དུ་ཆེད་ཁུལ་བཙུགས་ནས་མང་ཚོགས་ལ་
འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་དཔེ་དེབ་སྤྲད་དེ་མང་ཚོགས་ལ་ཕན་

པ་ཏན་ཏིག་ཐོབ་པར་བྱས་ཡོད། ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་
ཨུད་དྲིལ་བསྒྲགས་པུས་ཁུལ་གཅིག་ལ་གྲགས་རྟགས་
གཅིག་གི་སྒྲོག་འགྲེལ་ལས་སྟེགས་ལ་བརྟེན་ནས་དང་
བླངས་ཞབས་ཞུ་དང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཡིག་གཟུགས་སློབ་
ཁང་སོགས་ཁྱད་ལྡན་བྱེད་སྒོ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤེལ་
ཡོད་ཅིང་། མང་ཚོགས་འབོར་ཆེན་ཞིག་བྱེད་སྒོའི་
ནང་ཧུར་ཐག་ཞུགས་ཡོད་པས་བྱེད་སྒོའི་རྣམ་པ་
འཁྲུག་ཆ་དོད་པོ་བྱུང་ཡོད།
བྱེད་སྒོ་དེ་ལྷ་སའི་ཡོངས་བསྒྲགས་དང་།
ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་གྱི་སྐད་འཕྲིན་བརྙན་
ལམ་ཨང་རྟགས། ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་
གྱི་ཁྱུག་དབྱིངས་ཨང་རྟགས། མགྱོགས་འཕྲིན་
ཨང་རྟགས་བཅས་བརྒྱུད་ནས་དྲ་རྒྱའི་ཐོག་ཐད་
གཏོང་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ལས་སྟེགས་ཁག་ནས་བྱེད་
སྒོར་ལྟ་མཁན་མི་ཐེངས་ཁྲི་2.4ཟིན་པ་དང་
བསྔགས་བརྗོད་བྱེད་ཚད་མི་ཐེངས་ཁྲི་3.2ཟིན་ཡོད།
（བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

རང་གྲོང་གིས་ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་ཉི་ཤུ་པའི་དགོངས་དོན་ལྷ་སའི་ཁྱིམ་ཚང་ཁྲི་སྟོང་མང་པོར་ཁྱབ་གདལ་དུ་གཏོང་བའི་ཟླ་རེའི་འཆད་ཁྲིད་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）གདོང་ཐུག་ཐག་གཅོད་བྱ་
རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་ལག་གདང་སྦྲེལ་ནས་འཛམ་གླིང་
གི་ཞི་བདེ་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་འདོད་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།
ཞི་ཅིན་ཕིང་སྟངས་དཔྱལ་གྱིས་མཱ་ཁེ་ལུང་སྟངས་
དཔྱལ་གདན་དྲངས་ནས་དགུང་ཟས་བཞེས་ཏེ་མུ་མཐུད་དེ་
ཞལ་མོལ་གཏིང་ཟབ་གནང་བ་རེད།
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་གཙོ་བདག་གིས་འབྲེལ་
གཏུགས་དམ་ཟབ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་ཀྲུང་ཧྥའི་ཕྱོགས་
ཡོངས་ཀྱི་འཐབ་ཇུས་རོགས་ཟླའི་འབྲེལ་བ་རྒྱུན་ཆད་མེད་
པར་མདུན་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་ཐུན་མོང་ཐོག་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུའི་མོས་མཐུན་གནང་བ་རེད།

འཚམས་འདྲི་གནང་རིང་། ཕྱོཊ་གཉིས་པོས་གོ་ལ་
ཧྲིལ་པོའི་བཅོས་སྐྱོང་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་།
མཉམ་ལས་བྱས་ནས་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་གནམ་གཤིས་དང་
ཁོར་ཡུག་གི་འགྲན་སློང་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་པ། ཞི་
བདེའི་ངང་ཉིང་རྡུལ་ནུས་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་མཉམ་ལས་
དང་། ཞིང་ལས་དང་བཟའ་བཅའ་སྤེལ་རེས་དང་མཉམ་
ལས། ཡུག་རེན་གྱི་དུས་བབ་དང་ཕ་ལེ་སི་ཐན་གྱི་དུས་
བབ་བཅས་ལ་མུ་མཐུད་དེ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུའི་ཐད་
མཉམ་འབྲེལ་གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་བ་རེད།
ཝང་དབྱི་གོང་གསལ་གྱི་བྱེད་སྒོར་ཞུགས་པ་རེད།
（བུ་ཆུང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）